

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 12 (5)

INDUTRSISKE SVOJINE

Izdan 1 Maja 1952.

PATENTNI SPIS BR. 8854

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfurt a. M.,
Nemačka.

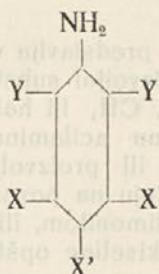
Postupak za dobijanje acil-amino-benzol-stibinskih kiselina.

Prijava od 21 maja 1930.

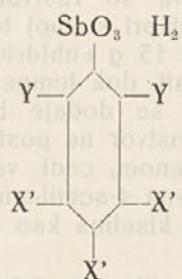
Važi od 1 maja 1931.

Traženo pravo prvenstva od 15 juna 1929 (Nemačka).

Nađeno je, da p-acil-amino-benzol-stibinske kiseline u kojima se nalazi u o-polozaju prema ostatku stibinske kiseline, koji bilo substinenat, pokazuju sasvim uopšte manje ili više ispoljena peroralna dejstva kod obolenja tripanosoma i drugih tropskih bolesti. Ovaj efekat treba tim više cenniti, jer jedno uspešno suzbijanje tropskih bolesti mogućno je samo, ako se nađe jedno sredstvo, koje se samom pacijentu može dati u ruke, tako da on nije upućen na lekarsku pomoć (na pr. intravenozne injekcije) kod svake pojedine aplikacije. Spray-ljanje se vrši na poznati način na pr. što se aromatična baza opšte formule:

u kojoj jedno Y predstavlja vodonik a drugo Y jedan proizvoljni substituenat, kao na pr. OH, OH₂, CH₃ ili halogen, jedno X predstavlja jednu acilaminogrupu, a oba druga vodonik ili proizvoljne druge substituente, diacetotaju na poznat način i izlože izmeni sa antimonitom, ili što se aromatične stibinske kiseline opšte formule:

u kojoj jedno Y predstavlja vodonik, drugo pak neki od gore navedenih substituenata i jedno X' jednu aminogrupu, oba druga vodonik ili proizvoljne druge substituente, aciluju na poznat način. Na taj način dobijaju se stibinske kiseline koje u o-polozaju prema ostatku stibinske kiseline imaju koji drugi substituent. Ovim položajem uslovljeno je iznenađujuće dejstvo, jer do sada upotrebljavane stibinske kiseline, kao što su p-acetil-amido-benzol-stibinska kiselina, p-amino-benzol-stibinska kiselina i 3-hlor-acetil-amino-benzol stibinska kiselina, ne dejstvaju pri peroralnoj upotrebi.

Primeri:

- 1) 40 g 4-acetyl-amino-2-metil-1-amino-benzol-hidrohlorid rastvoriti u 200 cm³ vode, dodati 32 cm³ konc. hlorovodonične kiseline i diacetovali. Bistar diaco rastvor polako dodavati na 15—25° smeši od 30 g antimon-trioksiда, 60 cm³ natrium-hidroksida (40° Be), 80 g glicerlna, 200 cm³ vode i 2 g bakra, pri čemu uz živo razvijanje

azota nastaje izmena. Kad smeša više ne vezuje, neutralisati sa hlorovodoničnom kiselinom do još slabo alkalne reakcije prema fenolstaleinu, zasifili sa ugljen-dioksidom i bistro cediti. Rastvor zakiseliti sa hlorovodoničnom kiselinom, ocediti vakuom stibinsku kiselinu, koja se taloži i ispirali vođom. Radi prečišćavanja rastvoriti u metil-alkoholu, ocediti vakumom od nerastvorenog i taložili eterom. Tako se dobija 4-acetil-amino-2-metil-benzol-1-stibinska kiselina u obliku belog praška, koji se u razblaženim alkalijama lako rastvara i koji se ugljeniše pri zagrevanju, a ne topi se.

Ako se podje od odgovarajućeg valeril ili benzoil jedinjenja, dobija se kao krajnji proizvod 4-valeril-amino-2-metil-benzol-1-stibinska kiselina odnosno 4-benzoil-amino-2-metil-benzol-1-stibinska kiselina.

2. 28 g 4-amino-2-metil-benzol-1-stibinske kiseline, dobivene izmenom diacotovanog 4-nitro-2-metil-1-aminobenzola sa antimonitom i redukcijom nagrađene nitro kiseline, kao natrijmovu so rastvoriti u 150 cm³ vode. Mešajući pri sobnoj temperaturi pustiti da docuri 15 g enhidrida sirčetne kiseline i mešati dok temperatura opet ne spadne. Tada se dodaje hlorovodonična kiselina dok rastvor ne postane kiseo prema kongo crvenom, cedi vakumom i prečišćava dobivena 4-acetil-amino-2-metilbenzol-1-stibinska kiselina kao što je opisano u primeru 1.

3. 44 g 4-acetil-amino-2,5-dihlor-1-aminobenzola u mlinu sa kuglama izmešati za diacotovanje potrebnom količinom rastvora nitrita i vode u žitku kašu i sipajući je u 48 cm³ hlorovodonične kiseline i 300 cm³ ledom pomešane vode diacotovati. Diacot rastvor se, kao što je to u pr. 1. opisano izloži izmeni sa antimonitom.

Radi prečišćavanja suspenduje se sirova 4-acetil-amino-2,5-dihlor-benzol-1-stibinska kiselina u metil alkoholu, rastvor sa malo amoniačnog rastvora i taloži eterom kao amoniačna so. Beo prah, koji se sa neutralnom reakcijom lako rastvara u vodi.

4. 18 g 3-acetil-amino-6-metoksi-1-aminobenzola diacotovati na uobičajen način i izložiti izmeni sa jednim rastvorom antimonita iz 15 gr. antimon-trioksida. Izdvajanje i prečišćavanje 3-acetil-amino-6-metoksi-benzol-1-stibinske kiseline vrši se na sličan način kao u gornjim primerima. Radi odvajanja može se i ugljen-dioksidom zasićeni rastvor izložiti dejstvu natrium-hidro-sulfita, nagrađeni stibio-benzol procediti vakuumom i sa vodoniksideroksidom opet oksidovati u stibinsku kiselinu. Kiselina je jedan skoro beo prah, koji se veoma lako

rastvara u razblaženim alkalijama i amoniaku.

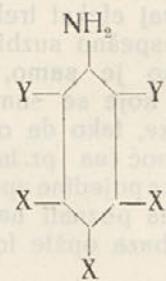
5. 22 g 3-glikolil-amino-6-oksi-1-amino-benzol-hidrochlorida dobivenih topljenjem 3-amino-6-oksi-1-nitro benzola sa glikolnom kiselinom i redukcijom nitrogrupa, diacotovali i izložili izmeni sa jednim rastvrom antimonita iz 15 g antimon-trioksida.

3-glikolil-amino-6-oksi-benzol-1-stibinska kiselina je jedan beo prašak, koji se u alkalijama lako rastvara.

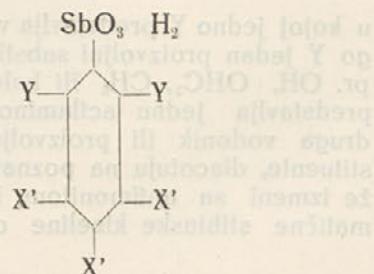
6. 23.5 g 4-acetil-amino-3-metoksi-6-metil-1-amino-benzol-hlorida (dobiveni iz 4-acetilamino-3-metoksi-6-metil-1-nitrobenzola katalitičkom redukcijom nitrogrupe), diacotovali i izložili izmeni sa antimonitom, kao što je to opisano u gornjim primerima. Čišćenje i spravljivanje soli 4-acetilamino-3-metoksi-6-metilbenzol-1-stibinske kiseline najbolje je i ovde izvoditi rastvaranjem u metil-alkoholu i taloženjem sa eterom.

Patentni zahtev:

Postupak za dobijanje acil-amino-benzol-stibinskih kiselin, koje su u o-položaju prema ostatku stibinske kiseline substituisane nečim drugim, naznačen time, što se aromatične baze opšte formule:

u kojoj jedno Y predstavlja vodonik, a drugo Y jedan proizvoljni substituent, kao na pr. OH, OHC₃, CH₃ ili halogen, jedno X predstavlja jednu acilaminogrupu, a oba druga vodonik ili proizvoljne druge substituente, diacotuju na poznat način i izlože izmeni sa antimonitom, ili što se aromatične stibinske kiseline opšte formule:

u kojoj jedno Y predstavlja vodonik, drugo pak neki od gore navedenih substituenata i jedno X' jednu aminogrupu, a

oba druga vodonik ili proizvoljne druge substituente, aciluju na poznat način.

PATENTN. SP. S. BR. 8883

